

tása és az emberiség örök érvényű eszméinek diadalra juttatása érdekében kifejtett hatalmas munkájával szerzett, vállalva az igazságtalan megaláztatást is.

Midőn Elnök Úrnak megküldöm az 1946. II. törvénycikket, valamint az ezzel kapcsolatos nemzetgyűlési tárgyalások anyagát, annak a reményemnek adok kifejezést, hogy Önt nemsokára magyar földön üdvözölhetem.

Kérem, Elnök Úr, fogadja őszinte nagyrabecsülésem nyilvánítását.

PIL 704. f. 82. ő. e. (eredeti)

216. KÁROLYI MIHÁLY KÉTHLY ANNÁHOZ

(Ascot, 1946. március 30.)

Kedves Kéthly elvtársnő,

Nem tudom, látni fogom-e még elindulás előtt. Éppen ezért, úgy érzem, el kell mondanom, hogy milyen nagy élmény volt mindkettőnk számára a Magával való találkozás. Nagy élmény volt, mert Maga, elvtársnő, becsületes, harcos fellépésével mindig erőt öntött belénk, ha az emigráció hosszú éve alatt csüggedni kezdtünk. Ezt annál is inkább értékelni tudtuk, mert bizony az elmúlt huszonöt év alatt nagyon nélkülöztük a morális bátorságot. Soha nem fogom elfelejteni, hogy milyen eréllyel tiltakozott akkor, amikor az ellenforradalom rágalomhadjárata a feleségemet is kikezdte.¹ Csak azt remélem, hogy most már több lehetősége lesz arra, hogy a progresszív gondolatot győzelemre vigye, és morális ereje példát mutat majd a magyarságnak, amelynek éppen erre van a legnagyobb szüksége.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy a köztársaság kikiáltása csak megnyitotta a lehetőséget az új Magyarország felépítésére. A demokráciát a magyar népnek még meg kell tanulnia. A tanítómesterek csak olyan emberek lehetnek, mint Maga, elvtársnő, aki annyi áldozatot hozott az ügyért.

Nem kérem meg arra, hogy tolmácsolja otthon az üzenetemet, mert valószínűleg előbb leszek Budapesten, mint Maga, és így alkalmam lesz kihangsúlyozni, hogy mindennél fontosabb az erkölcsi értékek tiszteletben tartása, az erkölcsi nevelés, amely nélkül a szocializmus elsatnyul. A köztársaság önmagában korántsem elég. Emlékezzünk arra, hogy 1870 után csak egy hajszálon múltott, hogy 1875-ben nem következett be a francia restauráció. Ha akkor a reakciónak nem lett volna három egymással ellentétes frakciója, a III. köztársaság soha nem lett volna élő valósággá. És hogy közelebbi példát említsek: a weimari köztársaság azért torkolt a náciizmusba, mert csak köztársaság volt és semmi más. A köztársaságnak nem voltak republikánusai. Ott is hiányzott az erkölcsi érték, ott is csínjában bántak a köztársaság ellenségeivel, ott is túlságosan szabadjára engedték az átállókat és megalkuvókat. A magyar köztársaság nem engedheti meg magának azt a fényűzést, hogy ellenségei viszálykodására építsen, mint Gambettaék, vagy elhanyagolja a politikai és erkölcsi átnevelést, mint a weimariak. Ezeket a veszélyeket innen messziről talán még jobban látni, mint odahaza. Az a köztársaság, amely mások kegyelméből él és nem önerejére támaszkodik, csak nevében republikánus.

Mindkettőnk nevében még egyszer minden jót kíván a további harchoz, és szívélyesen üdvözli

PIL 704. f. 130. ő. e. (fogalmazvány)

¹ A *Szózat* című budapesti jobboldali napilap 1921 nyarán tendenciózusan preparált részleteket közölt Károlyiné olaszországi naplójából, melyet kiutasításuk alkalmából koboztak el tőle. Miután többen felléptek Károlyiné védelmében, rokonai és a baloldal is, a kampányt beszüntették.

217. KÁROLYI MIHÁLYNÉ MOLINHOZ¹

(London, 1946. március)

Referring to the telephone conversation which my secretary had with Mr. Molin yesterday with regard to the drugs I want to send to Hungary, I want to inform you that the International Red Cross is willing to apply to the Drug's Branch of the Home Office for authority to export the drugs as listed on the enclosed sheet.²

I would request you to kindly inform Mr. Muller, International Red Cross, 55 Pall Mall, S.W.1. that you are willing to fill the order for the above mentioned drugs, payment for which will be made by me while the delivery is to be made to the Int. R. C. which will provide for their delivery to the Hung. R. C. in Budapest.

I am enclosing herewith a list of the drugs.

PIL 704. f. 130. ó. e. (fogalmazvány)

*

Hivatkozva titkárom tegnapi telefonbeszélgetésére Mr. Molinnal a gyógyszerek ügyében, melyeket Magyarországra akarok küldeni, informálni kívánom Önt, hogy a Nemzetközi Vöröskereszt kész felkérni a Belügyminisztérium Méregosztályát, engedélyezze a mellékelt listán felsorolt gyógyszerek exportját.²

Arra kérem Önt, szíveskedjék informálni Mr. Mullert, Nemzetközi Vöröskereszt, S. W. 1., Pall Mall 55, hogy Ön kész kitölteni a rendelést a fent említett gyógyszerekre, melyekért fizetni én fogok, míg a szállítás a Nemzetközi Vöröskeresztre tartozik, amely gondoskodni fog a gyógyszerek eljuttatásáról a Magyar Vöröskereszthez Budapesten.

Mellékelve a gyógyszerek jegyzéke.

¹ Ennél és a következő fogalmazványnál nem világos, ki írta - a „titkárom” Károlyira utalna, gyógyszerküldéssel felesége foglalkozott.

² A lista nincs a fogalmazványhoz mellékelve, de Károlyiné irataiból tudjuk, milyen gyógyszereket küldött. illetve segített küldeni Magyarországra. Egy másik, befejezetlen fogalmazvány szerint a gyógyszereket vagy egy részüket a Savory & Moore cég szállította.

218. KÁROLYI MIHÁLY POLÁNYI KÁROLYHOZ

(Ascot, 1946. április 1.)

Kedves Polányi,

Érdekes és értékes cikkét¹ annak idején éppen akkor kaptam meg, amikor a feleségem megbetegedett. Tüdőgyulladását kapott, és át kellett szállítanom egy kórházba. Sebtyben mindent össze kellett csomagolnom, és így a maga cikke is egy koffer mélyére jutott. Csak most jutottam hozzá, hogy elolvashassam.

A cikket minden tekintetben kitűnőnek találom. Világosan rámutat arra, hogy politikai irányvonalam 30 év óta nem változott. A lényeges pontokban sohasem tértem el eredeti külpolitikai koncepciómtól. Jó volna, ha ezt a tudatlan magyarok is megértenék. A cikkből tanulhatnának egy kicsit.